

bili vsi s svetinjami odlikovani. 1. g. Ferdinand Staudinger. Ta ima svoje sadunosnike deloma v Hlapji sv. Jakobske fare v Slov. goricah pa v Pivoli ob znožji Pohorja v Hočekej nadžupniji. Največ ima zlatih parmen, mašanceljnov, žlahtnih grušek maslenk, mnogo sliv, črešenj in grozdja za zobanje. Največ prodaja sadja na Dunaj in Ogersko. V razstavo je djal sadežev od zlate parmene, dalje parkerjev peping, car Aleksander, knježak, Adamovo parmeno, voščenk (Wachsapfel), poletne in zimске mašanceljne, lederarce, gruške maslenke pečenice (Rostbraune Herbstbutterbirne) in sive jesenske maslenke (Isembart). Priznali mu so srebrno svetinjo. Gotovo so tam tudi cepiči omenjenih sort dobiti.

2. Mariborska hranilnica; ta ima veliko drevesnico. Na razstavi so bili zimski mašanceljni, beli zimski tafeli, zlate parmene, vince. Priznala se je bronasta svetinja.

3. Gospa Marija Furekova v Melji (bronasto medaljo) je poslala: mašanceljne, zlate parmene, šampanjske rejnete (kosmače Marienapfel), kanadaške rejnete, šerzike (russ. Glasapfel, drevo močno rodi), bele zimске tafele, car Aleksander, sive francoske rejnete, rudeče štetinke (vince), rudeče čebularje, bele jesenske maslenke (Kaiserbirn), Dielove maslenke (drevo je prav rodovitno), velike in male zimsko gruške.)

4. G. Janez Wagner pri št. Ilji dobil je bronasto svetinjo za svoje ramburje (Frauen-Calville), škarlatne rejnete, bele tafeljne, rožneke, ananas-kosmače, šampanjske rejnete, Basamana, mašanceljne, orlejanske rejnete, lederarce drobne, zlate parmene, Gdanske robače, kardinale, zelene rejnete, Blenheimske renejte, pisance.

5. Grof Nugent v Hausambacher ima velike sadunosnike polne žlahtnih sort. Prejel je zlato svetijo. Jabelčne sorte mu so: zlata parmena (jako rodovitna) zlati angleški peping (izvrstno rodi) beli žlahtni zimski tafelj (bogato rodi), rejneta voščenska (obilno rodi), rejneta karmelitarca (dobro rodi), škofovka (precej dobro rodi), siva francoska rejneta (vedno bogato rodi), kasselska rejneta (izvrstno drevo), štajerske devičnice (dobro), mašanceljni (izvrstno) malarsko jabelko (Malerapfel, bogato rodi), pohorski mašanceljni (vsako leto izvrstno rodi pa sad ne diši), čebularski borsič (izvrstno) zimске vince (rado rodi); 100 kilo ovega sadja poprek prodava grof 100 kilo za 6—7 fl. Grušek pa ima teh: bele jesenske maslenke (Kaiserbirn, (v dobri zemlji drevo bogato rodi), Dielove maslenke (izvrstno rodi), gruške smokve (obilno rodi), dobra Lojza (izvrstno) mačja glava (izvrstno). Za 100 kilo zahteva in dobiva posestnik poprek 10 fl.

6. G. Daniel Ramuta pri sv. Martinu pod Wurmbergom. V tej fari so pridni sadferejci. Pridelajo povprek 4000 hektolitrov mašanceljnov, 4000 hektolitrov mešanih sort, 1300 namiznih sort (parižkih ramburjev, zlatih rejnet in rejnet karmelitaric, sivih in rudečih kosmačev, tefeljnov) in po 2500 hektolitrov grušek. Mašanceljne prodavajo po 3 fl. hektoliter, mešane sorte po 2—2½ fl., namizni sadež 100 po 1—3 fl. ali 6 kr. kilo. G. Ramuta je dobil v Trstu bronasto svetinjo. Najbolje mu rodijo: mašanceljni, zlate parmene, pariški ramburji, golobec, pisani ramburji, srednje pa: rejneta Bredova, jesenska rejneta, rusko jabelko (Glasapfel), rudeče vince, štetinke, rajnete karmelitarce, mačja glava, (gruška velika, izvrstno rodi) pa gruške maslenke rimljanke.

(Dalje prihodnjič.)

Sejmi 24. nov. sv. Marjeta na Pesnici, 26. nov. Loče, Kaniža ptujska, Ptuj, Wildon, 29. nov. Gradec, 30. nov. sv. Andraž v Slov. goricah, Celje, Rogatec, Strass, Veržej, Bizelj, Svičina.

Dopisi.

Iz Maribora. (Čitalnica — mesto — okraj — Nagele). V čitalnici so za vsaki četrtek priredili zabavne večere. Prvega dne 15. t. m. se je mnogo čitalničarjev udeležilo, tudi več hrvatskih oficirjev, ki tukaj bosenske mape izdelujejo. Jihova navzočnost je Slovence jako razveselila. V nedeljo je g. dr. Janko Sernec prav zanimivo čital o slovutih Kozakih. Hvala mu! — Mesto Maribor ima drugo leto 236.250 fl. stroškov, a 204.229 fl. dohodkov, toraj treba meščanom samo 32.022 fl. doplačati. Samo od „sparkase“ potegnejo 30.000 fl. To je res vrla krava mlekarica za meščane; vkljub temu pa morajo dolžniki hranilničnega advokata dr. Duhača, ki kot župan vleče 1500 fl. plače, sami plačevati, ker zamudnikom „Mahnschreiben“ dološilja 2—3 fl. vsakega. Schmiderer-Seidlnov okrajni zastop naznanja, da bo l. 1884 potreboval 40.430 fl. Nič pa ne pové ali je Seidl tistih 4000 fl. od „kreisamta“ uže vrnil ali ne, plačuje li obresti od njih, tudi ni jasno, ali plača mesto kaj za krejsijski vrt, ki ga je v javni prostor spremenilo? — Šulvereinski pravak profesor Nagele je v Hočah pri g. Serneci hudo roval: Nemce je prisposabljal psom, Slovence mačkam. Je li tedaj on človek, ki ga veseli, če psi mačke grizejo? Udrihal je tudi po mešnikih, učiteljih, slovenskih domoljubih, katere je imenoval tate zmkavce „Beutelschneider“. Da je pa privandran nemško-liberalni poslanec mariborski znani Brandstetter v kajhi sedel, ker je celó vlado za 64.000 fl. oškodoval, tega se vé ta novi privandranec neče vedeti. Kmetom se je režal, da se bodo pred plug sami

vpregali. Prihodujič misli ta človek rogoviliti priti k Botheju v Račah itd. Bržčas se med kmete prav ne upa sam, zato ima vedno neko gardo iz Maribora seboj. Nemški „šulverein“ je v djanji politično društvo brez političnih komisarijev, pa dolgo tega ne bomo trpeli.

Iz Hardeka poleg Ormoža. (Volitev v mestni zastop.) Kakor je predzadnji „Slov. Gosp.“ poročal, bodo se vršile volitve v mestni zastop ormoški za kake tri tedne. Te volitve so tembolj važne, ker ne gre tu samo za narodno stvar, ampak so važne tudi za vsakega posameznega davkoplačevalca. Zakaj pa? Drugi zopet pravi: kaj bi se mi vtikali v te volitve, naj Ormožani napravijo med seboj kar hočejo. Je li res tako? Ne! Mi se moramo vdeležiti in sicer vsi brez izjeme te volitve, ker ne moremo in ne smemo še nadalje gledati in pustiti, da bi delal ormoški zastop še nadalje, kakor dosedaj. In ravno mi Hardečani in Dobrovčani se moramo najbolj zanimati za to volitev, ker se ravno nam sedaj godi največja krivica. — Skoro 20 let plačujemo Ormožanom razsvetljavo, ponočnega čuvaja, studence itd. Je li nam teh treba? Moramo to plačevati? Ne! To je protipostavno, kajti § 72. občinskega reda veli, da take stroške ima samo tisti kraj v občini plačevati, kojemu so v korist. Imamo mi od ormoških studencev, od ormoške razsvetljave, od njihovega nočnega čuvaja kake koristi? Ne! Ormoški mestni zastop je toraj protipostavno od nas skoz 20 let zahteval doklade, koje nemamo mi plačevati, plačevali pa smo jih misleč si, gospodje že znajo, kaj smejo od nas tirjati. Kako pa je tedaj, ako mi od zastopa ormoškega kaj potrebujemo? Na primer, pogledjmo si našo „ameriko“! Kje so naše njive, najboljše koruzne njive? Ni jih — Drava, ta nesrečna Drava jih je odnesla, Bog zna kam. — In je res bilo nemogoče kaj storiti, da bi se nam ohranile? Ako bi se mestni zastop ormoški bolj zanimal za to, kakor pa za druge stvari n. pr. za vedne zatožbe proti spoštovanemu gospodarju — nikdar bi mi ne trpeli take škode, kakor jo trpimo. — Hrvatje onkraj Drave si čuvajo svoja zemljišča z raznimi napravami, kaj pa mi? Mi tužnega srca gledamo, kako kapa ena njiva za drugo v deročo Dravo in da bomo skoraj vsi do železnice v vodi. — Mi ne smemo braniti našo posest, občina pa ne stori nič, ker potem bi še g. Kada, Martinc itd. ne smeli iti več onkraj Drave na lov, in kod dobiti fazane in drugo divjačino? Ako bi mestni zastop ormoški pred nekaj leti, ko je bilo še mogoče, za to stvar se zavzel, moralo bi se nekaj storiti in nam bi ostalo toliko in toliko plugov najboljših koruznih njiv! Sedaj pa pogledjmo si račune. Kaj pravim račune? To ni mogoče. Zakaj ne? Ko je pokojni g. dr. Magdič pri občinski seji vprašal g. župana

kaj je z računi, on bi vendar rad znal, kako da gospodarimo, je g. župan Kozol odgovoril: „ich kann die Herren versichern, dass wir stets vorwärts gehen.“ Istina, ni legal. Bog nas je vže tako ustvaril, da moramo sploh naprej hoditi. Postava veli, da se ima vsako leto do 1. marca račun o preteklem letu predložiti, a mi bi radi vedeli kje je račun za leto 1881. Treba bo vže za leto 1883 račun predlagati, Ormožanci pa si ga še za leto 1881 želimo. To smo pač vsi ne le samo Dobravčani „šlapšuhe“, kakor jih je g. Kada nekdanj imenoval. Morebiti g. župan ni dobil potrdila od nemškega šulvereina? Pri nas imamo dosta siromaške dece, ki mora lačna, bosa, skoraj naga v šolo hoditi, zastop občinski pa pošilja peneze nemškemu šulvereinu! Je li zato dobil g. Rauschl od nemškega šulvereina znanih grošev? Sedanjji ormoški mestni zastop za nas nič ne stori. — Temu neznosnemu gospodarstvu mora biti konec. Da se tega rešimo, treba toraj, da se pri prihodnji volitvi v mestni zastop ormoški vsi brez izjeme, koji imamo posestva tudi v ormoškej občini, ali koji plačujemo kako direktno dačo, udeležimo, in da volimo take može, ki imajo srce in ljubezen za nas, ne pa za nemški šulverein. Vi pa Dobravčani! zberite se okolo izvrstnega moža g. Gašpariča, in združite se z nami in videli bote, vspeh bo sijajen. —

Iz Ptujja. (Zahvala — prošnja domoljubna.) Častiti, dragi volilci veleposestniki! Izrekamo Vam iskreno zahvalo, da ste prišli 19. t. m. tako mnogobrojno na volišče. Lepa zahvala Vam, ki ste prišli iz Pacinja, Velovlaka, Juvanec, Desinec, Ločiča, Črmlje, Trnovca, Drebetnic, Vitomarec, Hvaletinec, Grlinec, Zagorec, Gabrnika, Mostov, od sv. Margjete, z Zavreč, od sv. Barbare v Halozah, od sv. Vida, sv. Trojice, sv. Lovrenca na polji, s cirkovske, hajdinske, gorske, sv. janževske fare, iz mesta samega in okolice! Vi se niste dali po nikomur motiti, Vi se niste zbal žuganj nekterih meščanov in denarnih zavodov, Vi se niste dali zapeljati prilizovalcem, kateri so s sladkimi besedami planili okoli Vas in Vam delali vsakojake lepe obljube! Stali ste, kakor zid. Slava Vam! Da si smo propali, — ker se je dalo meščanom več glasov, kakor jim gre, — nismo propali nečastno. Ako dobro porabimo te tri leta, ki nas ločijo od prihodnje volitve, če smo delu, koje smo začeli, vstrajni, bode že prihodnjič zmaga naša. Tedaj pogum in spet na delo. Ne vdajmo se! V Ptujji, 20. den nov. 1883. l. Mihal Brenčič, P. Benedikt Hertiš, dr. Franc Jurtela, Franc Koser, Tomaž Mikel, Simon Merkuš, dr. Jakob Ploj, Ferdinand Raisp, Franc Urbas, Andrej Vodusek. Volilcem za okrajni zastop ptujski v skupini občin! Držite se v soboto 24. t. m. tako strogo

in možato svojih, kakor so se držali kmečki veliki posestniki. Vam je lahko zmagati, ker volite sami, brez meščanov in grajščin. Naj nobeden ne izostane, naj se nobeden potu v Ptuj ne odtegne! Če bi kmetje v tej skupini propali, potem je okrajni zastop popolnoma mestu in meščanom izročen za cela tri leta. Na to meščanje tudi delajo in zato Vam priporočajo može za kandidate, katere imajo povse v svojih rokah. Še enkrat držite se svojih v Vašo lastno korist! Shod volilcev je ob 9. uri zaran v Narodnem domu. Tu naj se zbirajo, da grejo skupno na volišče; lovilo bode se spet hudo, morebiti se bodo celo po sili jemale izkaznice in volilni listki, kakor so to zadnjič skušali. Nič se bati!

Od sv. Jurija ob juž. žel. (Dr. Gustav Ipaviceva svečanost). Št. Jurij se je minuli četrtek, dasi je bil delavnik, dasi vreme in pot po snegu ni bila posebno vabljiva, izvan navadno praznično oblekel; imel je pa tudi uzrok, saj je veljalo enemu njegovih najuzornejših sinov. Že v predvečer so švigale rakete visoko v zrak v raznobarvanej razsvitljavi, oznanjevalje nenavadno svečanost prihodnjega dne. Drugega jutra proti 8. in 9. uri se je ves trg ovil v raznobojne zastave, kočije in drugi vozovi, vozeč tuje in domače, jeli so drdrati po trgu gori in doli, po vseh cestah v trg vodečih opazoval si dolge vrste peš idočih gostov proti trgu. Ob 9. uri začno možnarji pokati in iz zvonika se oglasi veliki zvon ter vabi pobožno ljudstvo k slovesni službi božji, kakor je to le o praznikih navadno. Med tem so se pa pri Nendl-nu zbirali, slavnostni odbor, občinski odbor, učiteljstvo, deputacije raznih društev in drugi veljaki domači in iz Celja, Žavca, Teharjev, Šmarja, Šent-Vida, Ponikve itd, ter šli potem na dom po g. dr. Ipavica, ki je bil v družbi c. kr. namestniškega svetovalca g. Haas-a (poslednji bil je v lepej uradni uniformi) in sodniškega svetovalca g. Luleka iz Celja, ter jih spremljal v cerkev; cerkev se je do gnječe napolnila. Vlč. g. župnik L. Vošnjak služili so sv. mešo, vlč. g. Dragotin Ripšl, tukajšnji rojak, Videmski župnik, in domača dva gospoda Podhostnik in Hribnik so azistiral. Na koru pa so prav izvrstno popevali po slavljenici postavljeno mešo, ki so se je ravno za to svečanost naučili izvanredni mladi tržki gospodje Franc Črnovšek, V. Šuster ter gospe in gospodične C. Vučnikova, Iv. Črnovškova in T. Nendl-nova, pod vodstvom g. Vučnika; na orgle pa je igrala hčerka Vučnikova gospdč. Anika prav precizno med tem ko je še vmesne igre jako svečano spolnjevala Slatinska godba. Cerkevno petje in godba se je močno dopadalo, posebno pa še samospjev gospodične Terezike Nendl-nove. Pozneje je neki tuji gospod kazoč na njo vprašal: Je-li ta tista

gospodična, ki tako vrlo poje? Po sv. meši spremljani od velike množice ljudstva, požarne brambe v uniformah in čeladah, godbe, šli smo v jako okusno okinčano dvorano, gospoda A. Nendl-na. Na vsacem konci dvorane bil je priredjen oder obstavljen s cesarskimi in slovenskimi zastavami in obilnim zelenjem, cesarskimi orli in s podobo presvitl. cesarja i. dr. Na sprednjem odru, kjer sta bila priredjena samo dva prostora, sta ona zavzela, c. kr. namestniški svetovalec g. Haas in odlikovanec g. dr. Ipavice; zadnjega pa godba, sredino pa so zasedle odlične gospé in gospodične in zastopili možki raznih stanov v dragi gosposki suknji in v prazničnem kmečkem „pruštohu“.

(Dalje prihod.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pretečeni teden so po nekod 300letnico Lutrovo obhajali. Luter je bil znani nemški menih, ki je meniško halo sselkel, nuno zapeljal in pouzročil krivo vero lutrovsko. Čeravno je pri nas malo lutrovcev, so Lutra vendar slavili najbolj zagrizeni nemčurji in šulvereinerji. Tako so na Dunaji lutrovski in židovski dijaki pomešani s katoliškimi maloverniki liberalci napravili veliko večerjo s pijančevanjem. Navzoč je pa bil tudi ves odbor nemškega šulvereina. Vršile so se razne napitnice. Nek Sereniyi je hotel v zdravici hvaležno spominjati se našega milega cesarja Franca-Jozefa, ki je lutrovcem veliko verskih svobodščin dovolil. So li sedaj kričali navdušeno hoch? Ne, ampak besedo so govorniku zadušili ropotajoč, sikajoč in žvižgajoč. Ta nemško-liberalna šulvereinska druhal je se toraj drznila najmilejšega cesarja v njegovej državi in glavnem mestu razžaliti. Liberalni listi pa o tem besede ne črhnejo. Toda pomnili bomo to veleizdajsko nesramnost pa šulvereinskim zijakom dveri pokazali. Sedaj vendar vemo, kam pri šulvereinih pes taco moli. Svojega cesarja ne damo na avstrijskih tleh žaliti. — Admiral Pök je odstavljen, na njegovo mesto pride podadmiral Daublevski, tisti ki je pred Višem (Lisi) italijansko ladijo s svojo tako prekučil, da je hipoma utonila in 450 italijanskih mornarjev z vojaško kaso vred na dno morja seboj potegnili. — Štajerski namestnik Kübek je šel na kratek odpust na Tirolsko, štajerski Slovenci ne moremo biti z njim zadovoljni, pa tudi z njegovimi glavarji ne; tako namreč nikoli ne pridemo do djanske izpeljave člana XIX. občnih državljanskih osnovnih pravic. Tukaj želimo skorajšnje spremembe. — Ogerski državni zbor hoče postaviti izdelati, da bi se med Kristjani in Judi slobodno ženitovanje vršilo. Magjari mislijo, da jim bo to koristno pa se varajo; Judi se tako ne bodo